

POLITIKE
EUROPSKE UNIJE

Obrazovanje i
osposobljavanje –
Ključ za vašu
budućnost

Europska
komisija

Obrazovanje, osposobljavanje, mladi i sport

Ulaganje u obrazovanje
i osposobljavanje od ključne su
važnosti za poticanje osobnog razvoja
i mogućnosti zapošljavanja mladih.

POLITIKE EUROPSKE UNIJE

Ova publikacija dio je serije kojom se objašnjava što EU poduzima u različitim područjima politika, zašto je uključen u ta područja i koji su rezultati.

Publikacije možete pronaći na internetskim stranicama:

http://europa.eu/pol/index_en.htm
<http://europa.eu/!wT73dg>

Kako funkcionira Europska unija
Europa u 12 lekcija
Europa 2020.: Europska strategija rasta
Osnivači EU-a

Bankarstvo i financije
Borba EU-a protiv prijevara i korupcije
Carine
Digitalna agenda za Europu
Ekonomska i monetarna unija i euro
Energija
Granice i sigurnost
Humanitarna pomoć i civilna zaštita
Istraživanje i inovacije
Javno zdravstvo
Klimatska akcija
Kultura i audiovizualna djelatnost
Međunarodna suradnja i razvoj
Migracije i azil
Obrazovanje, osposobljavanje, mladi i sport ✖
Okoliš
Oporezivanje
Poduzetništvo
Poljoprivreda
Pomorstvo i ribarstvo
Potrošači
Pravosuđe, građanstvo, temeljna prava
Promet
Proračun
Proširenje
Razvoj i suradnja
Regionalna politika
Sigurnost hrane
Trgovina
Tržišno natjecanje
Unutarne tržište
Vanjski poslovi i sigurnosna politika
Zapošljavanje, socijalna pitanja i uključivanje

SADRŽAJ

Zašto nam je potrebno djelovanje na europskoj razini?	3
Kako EU pristupa tomu?	6
Što radi EU?	10
Saznajte više	16
Izgledi za budućnost	16

Politike Europske unije: Obrazovanje, osposobljavanje, mladi i sport

Europska komisija
Glavna uprava za komunikaciju
Informiranje građana
1049 Bruxelles
BELGIJA

Rukopis je ažuriran u studenome 2014.

Naslovnica i slika na stranici 2.:
© Glowimages/Getty Images

16 str. — 21 × 29,7 cm
ISBN 978-92-79-42102-0
doi:10.2775/53889

Luxembourg: Ured za publikacije Europske unije, 2014.

© Europska unija, 2014.

Umnožavanje je dopušteno. Za svaku uporabu ili umnožavanje pojedinačnih fotografija dopuštenje treba zatražiti izravno od nositelja autorskih prava.

Zašto nam je potrebno djelovanje na europskoj razini?

Obrazovanje i osposobljavanje – za vašu budućnost – za našu budućnost

Za vas: Ulaganje u obrazovanje i osposobljavanje ključ su za vašu budućnost, posebno ako ste mlada osoba. Učenjem drugog ili trećeg jezika nećete samo upoznati druge zemlje, narode i drugačije načine života, već ćete moći studirati, osposobljavati se ili volontirati u inozemstvu i time povećati vjerojatnost da ćete u budućnost pronaći dobro plaćen posao koji vas ispunjava. Studije pokazuju da u odnosu na visokokvalificirane osobe postoji dvostruko veća vjerojatnost za zapošljavanje i gotovo tri puta veća vjerojatnost da će zarađivati iznadprosječna primanja nego u slučaju osoba sa slabijim kvalifikacijama.

Za vašu zemlju: U svijetu koji postaje sve više međusobno ovisan, nacionalna gospodarstva ostvarit će svoj potpuni potencijal uz podršku snažnih sustava obrazovanja i osposobljavanja. Država koja inteligentno ulaže u obrazovanje i osposobljavanje napredovat će u područjima poduzetništva, znanosti i umjetnosti. Osim toga, osiguravanjem obrazovnih mogućnosti za sve pomoći će se osigurati socijalna pravda i kohezija.

Obrazovanje je imalo ključnu ulogu u procvatu klasične grčke civilizacije.

Jeste li znali?

Dvadeset posto Europljana vlada niskom razinom osnovnih vještina poput pismenosti i numeričkih vještina te imaju teži pristup tržištu rada i teže im je potpuno sudjelovati u društvu.

Za Europu: Naš uspjeh na konkurentnom globalnom tržištu temelji se na kvalificiranoj radnoj snazi koja proizvodi izvrsne i inovativne proizvode i usluge. Međutim, obrazovanje ne utječe samo na gospodarske rezultate: kultura demokracije u Europi može cvjetati samo ako smo svi svjesni svojih građanskih prava i odgovornosti. Aktivno građanstvo potrebno je poučavati i učiti kod kuće, u školi i izvan nje.

Erasmus+

S obzirom na ključnu ulogu obrazovanja za buduću dobrobit građana, naroda i Europe u cjelini, EU je razvio ambiciozan program: Erasmus+. Cilj je tog programa poticati osobni razvoj i mogućnosti zapošljavanja ljudi. Njime se podupiru svi sektori obrazovanja i osposobljavanja te neformalno učenje za mlade, volontiranje i amaterski sport. On zamjenjuje nekoliko prethodnih programa i donosi usklađenu i pojednostavljenu primjenu pravila i postupaka.

Od 1987., više od 3 milijuna studenata u sustavu visokog obrazovanja koristilo se bespovratnim sredstvima Erasmusa. Erasmusom+ znatno se povećalo financiranje EU-a. U razdoblju između 2004. i 2020. programom se planira pružiti potpora još 4 milijuna mladih, studenata i odraslih kako bi stekli iskustvo i vještine studiranjem, izobrazbom, sudjelovanjem u razmjenama mladih ili volontiranjem u inozemstvu. Njime se također značajno povećavaju prilike za suradnju između obrazovnih institucija ili organizacija mladih te između svjetova obrazovanja i rada.

Uznemirujući podaci – Jaz u vještinama

Zbog globalne gospodarske krize izašle su na vidjelo strukturne slabosti koje su imale ozbiljne posljedice na milijune ljudi. Stopa nezaposlenosti mladih iznosi više od 20 % za EU u cjelini te prelazi 50 % u nekim državama članicama. Međutim, kriza nije jedini uzrok nezaposlenosti. Nezaposlenosti pridonose i nizak stupanj obrazovanja i nedostatak vještina.

Jeste li znali?

Nepismenost ne uništava samo živote ljudi, već uzrokuje i goleme troškove za društvo. Troškovi nepismenosti – samo u razvijenim zemljama – iznose više od 500 000 000 000 (500 milijardi) EUR svake godine.

Oko 20 % mladih ljudi u EU-u nema osnovnu razinu temeljnih vještina u čitanju, matematici i znanosti. Šest milijuna napušta obrazovanje i osposobljavanje nakon završene srednje škole ili nižeg stupnja obrazovanja. Možete pretpostaviti kakav učinak imaju ti nedostaci: nedavnom je anketom otkriveno da je zaposlena samo jedna od dvije niskokvalificirane odrasle osobe, dok je stopa zaposlenosti visokokvalificiranih mladih ljudi bitno veća.

Znači li to da je stjecanje kvalifikacija najbolji način za pronalaženje posla? Nesumnjivo je najsigurniji. Mnogi poslodavci očajnički traže kvalificirane radnike. Jedan od tri poslodavaca ne može pronaći ljude odgovarajućih vještina. To se posebno odnosi na najinovativnije sektore gospodarstva u kojima postoje tisuće slobodnih radnih mjesta, kao što su sektori inženjerstva, znanosti i tehnologije.

Nesklad između vještina koje traže poslodavci i onih koje nude tražitelji zaposlenja naziva se **jaz među vještinama**. To je jedan od najtežih problema s kojim su suočene europske zemlje. Potrebno je premostiti te jazove. Najpouzdaniji način kojim se to može učiniti jest putem obrazovanja i osposobljavanja.

Jaz se može premostiti uz pomoć umirovljenika

U okviru europskog projekta HEAR ME (Highly Educated Retirees Mentoring Early School Leavers - Visokoobrazovani umirovljenici kao mentori osobama koje prijevremeno napuštaju školovanje) zaposleni su umirovljenici ili osobe koje se približavaju mirovini i koje žele raditi s mladima. Dobrovoljci su pohađali niz tečajeva iz mentorskih vještina. Umirovljenici su potom radili kao mentori i pružali pomoć i smjernice osobama koje prijevremeno napuštaju školovanje kako bi ih podržali u ostvarivanju ciljeva obrazovanja i zapošljavanja.

Proizvođači se bore za vješte radnike.

Supsidijarnost u praksi: što naučite doma, ne morate učiti u školi.

Zajedničko rješavanje problema

Milijuni ljudi i organizacija sudjeluju u procesu učenja; od učenika, studenata i roditelja do učitelja, sveučilišta, poduzeća i organizacija mladih, sve do vlada i EU-a. Na koji način oni mogu pametno dijeliti odgovornosti? Tu može biti od koristi **načelo supsidijarnosti**. Ono upućuje na to da bi se odluke uvijek trebale donositi što bliže uključenim osobama.

Odgovornosti u obrazovanju – Što mislite?

Tko ima najvažniju ulogu u procesu obrazovanja i osposobljavanja?

Vlade, škole, učitelji ili roditelji?

Koja je vaša uloga? U kojoj mjeri možete odlučivati gdje, kada i što ćete učiti?

Zbog toga je – prema ugovorima EU-a – svaka država EU-a odgovorna za razvoj vlastitog obrazovanja, osposobljavanja i politika za mlade. Nacionalne vlade odlučuju o sadržaju poučavanja i o organizaciji obrazovanja. Svaka vlada može omogućiti da se o pitanjima obrazovanja odlučuje na regionalnoj ili lokalnoj razini. Mnoge se odluke dalje prenose na sveučilišta, škole i obrazovne ustanove, a neke od njih provode organizacije mladih.

Međutim, kako bi moglo cvjetati, znanje mora rasti i širiti se, što uključuje i prelaženje granica. U tome pomaže europska dimenzija u obrazovanju, osposobljavanju i politikama za mlade. Države članice mogu poboljšati svoje politike učenjem iz međusobnih iskustava; studenti, vježbenici, volonteri, učitelji, osobe aktivne u radu s mladima, škole, sveučilišta i organizacije mladih mogu surađivati prekogranično. Suradnja na europskoj razini potrebna je kako bi se stvorila najbolja obrazovna okruženja za sve te osigurale visoko cijenjene kvalifikacije.

Zbog toga su programi suradnje u područjima obrazovanja, osposobljavanja i mladih bili na europskom dnevnom redu godinama: program Erasmus usvojen je 1987., a prvi europski program za mlade (Mladi za Europu) 1988. Međutim, tek kada je potpisan Ugovor iz Maastrichta (1993.), u osnivačke ugovore Unije uključena je službena europska nadležnost u područjima obrazovanja, strukovnog osposobljavanja i mladih.

Jeste li znali?

Sport je dodan kao nova nadležnost EU-a u Ugovoru iz Lisabona (2009.). Važnost postojanja pristupa na europskoj razini dolazi do izražaja kada je riječ o promicanju društvenih i gospodarskih prednosti sudjelovanja u sportu i tjelesnim aktivnostima te suzbijanju prijetnji sportu poput namještanja utakmica, nasilja ili dopinga. Razmjenom informacija na razini EU-a pomaže se državama članicama da razviju učinkovite politike za borbu protiv takvih izazova.

Kako EU pristupa tomu?

EU je odlučan potporom obrazovanju, osposobljavanju i politikama za mlade otvoriti umove ljudi i vrata prilikama.

Otvorite svoj um: mi stalno nešto učimo

„Život je učenje; kad prestanete učiti, umirete.“ (Tom Clancy)

Učenje traje neprestano. Razgovarajući s nekim koga niste prije poznavali učite o njegovim stajalištima, sklonostima itd.

Gotovo je nemoguće ne učiti. Pokušajte izbjegavati učenje samo sat vremena. Jeste li uspjeli?

Niste. Čak i kada pripremate taj eksperiment, morat ćete razmisliti od kojih se aktivnosti morate suzdržati. Na taj ćete način – na temelju vlastitog iskustva – dobiti jasniju ideju o tome što je učenje. Osobno iskustvo najbolji je način učenja.

Učenje nije samo sjedenje u učionici. Ono je više od samog upijanja činjenica. Učenje je dio života.

U skladu s tim, EU promiče širok i sveobuhvatan pristup učenju, koji uključuje niz različitih metoda učenja i okruženja za učenje, uključujući neformalno, informalno i cjeloživotno učenje.

Učenje je dio života.

Učenjem o solidarnosti učimo o životu.

Neformalno učenje jest učenje izvan formalnog školskog okruženja i odvija se kroz organizirane aktivnosti koje uključuju neki oblik potpore učenju, primjerice:

- strukturirano učenje putem interneta;
- stručno usavršavanje;
- volontiranje ili sudjelovanje u razmjenama mladih;
- programi za stjecanje pismenosti ili vještina za rad namijenjeni osobama koje su prekinule školovanje.

Informalno učenje jest učenje koje nije organizirano ili strukturirano u smislu ciljeva, vremena ili poučavanja. Ono obuhvaća vještine stečene (katkad nenamjerno) tijekom života i radno iskustvo. Primjerice:

- upravljanje projektima ili informatičke vještine stečene na radnom mjestu;
- jezici i međukulturalne vještine stečene za vrijeme boravka u inozemstvu;
- društvene vještine stečene volontiranjem, kulturnim aktivnostima, sportom ili putem aktivnosti kod kuće (primjerice, briga o djetetu).

Cjeloživotno učenje jest učenje novih stvari tijekom života, posebno nakon završetka početnog formalnog obrazovanja. Zapamtite: nikada nije prekasno za učenje!

Cjeloživotno učenje za osobe s intelektualnim teškoćama

Osobama s intelektualnim teškoćama cjeloživotno učenje nije samo stjecanje novih vještina. Ono im pomaže da se uključe u društvo, da se mogu predstavljati i preuzeti više kontrole nad svojim svakodnevnim životom. Međutim, mnogi tečajevi osposobljavanja i satovi nisu prilagođeni osobama s intelektualnim teškoćama. Često je teško razumjeti nastavne materijale i ono što učitelj govori.

*Zbog toga su se organizacije iz mnogih država EU-a udružile i pokrenule projekt **Pathways**. Sudionici su pripremili tečajeve osposobljavanja, knjižice i internetske alate u kojima je objašnjeno kako informacije učiniti pristupačnijima. Tim će se projektom osobama s intelektualnim teškoćama olakšati sudjelovanje u cjeloživotnom učenju.*

Otvorite vrata: suradnja sa svijetom

Europa nije zatvorena – posebno ne u području obrazovanja, osposobljavanja i politika za mlade.

- EU podržava suradnju u cijelom svijetu u cilju razvoja i modernizacije institucija visokog obrazovanja u partnerskim državama. Partnerske institucije mogu biti odabrane u susjednim državama EU-a, zapadnom Balkanu, Rusiji i u regijama u Aziji, Latinskoj Americi i Africi.

- EU podržava projekte suradnje između organizacija mladih u cijelom svijetu. Cilj je tih projekata unapređivanje kvalitete i priznavanje rada mladih, volontiranje, razmjena mladih te druge aktivnosti neformalnog obrazovanja u različitim regijama svijeta.

- Programom **Jean Monnet** podržava se poučavanje, istraživanja i razmišljanje o europskim integracijama u cijelom svijetu. Između 1990. i 2011., programom Jean Monnet podržano je pokretanje oko 3 700 projekata u području studija o europskim integracijama, uključujući 165 europskih Centara izvrsnosti Jean Monnet, oko 880 čelnika sveučilišta i gotovo 2 200 trajnih tečajeva i europskih modula. Program se sada provodi u 72 države u cijelom svijetu.

Promicanje znanja o EU-u u cijelom svijetu

„Aktivnosti programa Jean Monnet zaista su od presudne važnosti. Program iz ekonomije sada služi kao sredstvo za razvoj kurikuluma povezanih s EU-om, u okviru kojeg se pozivaju europski znanstvenici i praktičari, te za promicanje različitih aktivnosti za jačanje svijesti korejske javnosti o EU-u.”

Profesor Woosik Moon, voditelj programa u okviru Jean Monneta u području ekonomije EU-a na nacionalnom sveučilištu u Seoulu u Južnoj Koreji.

EU ima sporednu ulogu

Države članice odgovorne su za sadržaj i organizaciju svojih sustava obrazovanja i strukovnog osposobljavanja. EU poštuje različitost nacionalnih pravila i prioriteta i nema pravo uskladiti pravila i propise država članica EU-a u tim područjima (članci 165. i 166. Ugovora o funkcioniranju Europske unije).

Prema tome, EU ne može propisivati pravila u području obrazovanja, osposobljavanja i politike za mlade. Znači li to da EU stoji sa strane i samo promatra? Nikako! EU ima jedinstvenu ulogu u europskom procesu učenja kao koordinator, posrednik i savjetnik. EU potiče suradnju između država članica i nadopunjuje njihovo djelovanje. Što to znači u praksi?

To znači, primjerice, da EU:

- **podržava** studente, doktorske kandidate, vježbenike, učitelje, trenere i predavače da uče, poučavaju ili stječu radno iskustvo u inozemstvu te mlade ljude da sudjeluju u razmjenama mladih ili da volontiraju u inozemstvu;
- **potiče** države članice da obnove i moderniziraju svoje sustave obrazovanja i osposobljavanja te da razviju politike za mlade kako bi se mogle spremnije suočiti s postojećim i budućim izazovima;
- **olakšava** integraciju osoba u tržište rada, posebno putem strukovnog obrazovanja i osposobljavanja;
- **promiče** suradnju između vlada, sveučilišta, fakulteta i škola, ustanova za osposobljavanje, poduzeća, socijalnih partnera, organizacija mladih i organizacija civilnog društva.

Zašto surađivati na razini EU-a?

Suradnjom na razini EU-a pomaže se europskim državama da unaprijede svoje obrazovne sustave. Na taj se način omogućuje državama da surađuju i uče jedne od drugih razmjenom najbolje prakse u području politike.

Suradnja na razini EU-a: Europski semestar

Europa 2020. strategija je EU-a za gospodarski rast i stvaranje radnih mjesta. Ona se temelji na Europskom semestru, koji je pokrenut 2011. kao godišnji ciklus koordinacije gospodarske politike i dijaloga koji uključuje europske institucije, vlade EU-a i nacionalne parlamente. Kao dio tog postupka, EU donosi **preporuke za pojedine države** kojima je cilj dati smjernice državama članicama o tome kako osigurati konkurentnost i stvaranje radnih mjesta. Budući da su obrazovanje i osposobljavanje sve važniji za zapošljavanje i gospodarski razvoj, preporuke za pojedine države sve više obuhvaćaju pitanja u području obrazovanja i osposobljavanja.

Suradnja na razini EU-a: pregled stanja u području mobilnosti

Uz sudjelovanje država članica, EU je razvio pregled stanja u području mobilnosti. U pregledu stanja utvrđeno je pet glavnih čimbenika koji utječu na motivaciju mladih ljudi i sposobnost za studiranje ili osposobljavanje u inozemstvu. Čini se da među državama članicama postoje znatne razlike u potpori (od siječnja 2014.).

- Njemačka, Belgija, Španjolska, Francuska i Italija pružaju najopsežnije informacije i smjernice o mogućnostima za mobilnost.
- Cipar, Luksemburg i dio Belgije u kojem se govori njemački jezik najviše ističu važnost učenja jezika u školama. To je često važan čimbenik prilikom odlučivanja o učenju, osposobljavanju ili radu u inozemstvu.
- Flamanski dio Belgije, Njemačka, Italija i Austrija ističu se po dobro razvijenoj financijskoj potpori za studente iz obitelji u nepovoljnom položaju koji žele učiti ili osposobljavati se u inozemstvu.

EU ima ambiciozne ciljeve

Svrha je učenja napredak. Isto vrijedi i za politike obrazovanja i osposobljavanja. Prema tome, kako bi mogli mjeriti napredak, EU i njegove države članice utvrdili su sljedeća **mjerila koja je potrebno postići do 2020.:**

- udio 15-godišnjaka s nedovoljnim sposobnostima za čitanje, matematiku i znanost trebao bi pasti ispod 15 %,
- stope ranog napuštanja školovanja trebale bi se smanjiti na ispod 10 %,

- barem 40 % mladih odraslih osoba trebalo bi steći visoko obrazovanje,
- barem 20 % visokoobrazovanih osoba trebalo bi dio studija ili osposobljavanja provesti u inozemstvu.

Kakva je situacija danas? Jesmo li na putu prema ostvarenju ambicioznih ciljeva utvrđenih za 2020.? Prema istraživanju PISA 2012., slika je miješana.

Bez obzira na rezultate u određenim predmetima, ili određenim državama, preostaje još mnogo posla. Sve dok milijuni mladih ljudi u EU-u imaju problema s čitanjem, pisanjem i matematikom, ne možemo se opustiti.

Estonija osigurava jednake mogućnosti za učenje (na slici je estonska prijestolnica Tallinn).

Istraživanje PISA 2012.

Program za međunarodnu procjenu studenata (PISA) istraživanje je koje u cijelom svijetu provodi Organizacija za ekonomsku suradnju i razvoj (OECD). Istraživanjem PISA procjenjuje se stupanj do kojeg su 15-godišnjaci stekli ključno znanje i vještine iz matematike, umijeća čitanja i znanosti. Prvo je istraživanje provedeno 2000. i otad se ponavlja svake tri godine. U istraživanju programa PISA za 2012. sudjelovale su sve 34 države članice OECD-a i 31 zemlja partner i gospodarstva. U nastavku su navedeni neki od rezultata.

Rezultati EU-a poboljšali su se u području čitanja i prirodnih znanosti!

EU je na putu ostvarenja mjerila od manje od 15 % studenata s nedovoljnim sposobnostima do 2020.

Čitanje:

23,1 % 2006. → 17,8 % 2012.

Prirodne znanosti:

20,3 % 2006. → 16,6 % 2012.

U matematici se zaostaje!

Prosječan udio studenata sa slabijim rezultatima u matematici u načelu je ostao isti u istraživanju PISA za 2012. (22,1%) u usporedbi s istraživanjem PISA za 2009. (22,3%).

Neke se države ističu!

Četiri države članice (Estonija, Finska, Poljska i Nizozemska) nalaze se među državama s najboljim rezultatima i sa stopom učenika sa slabijim rezultatima u matematici ispod mjerila EU-a od 15 %.

Estonija je najbolja u odnosu na omjer studenata sa slabijim rezultatima u matematici: samo 10,5 % (u usporedbi s 22,1 % u EU-u u cjelini).

Drugi ozbiljno zaostaju!

U nekim državama članicama EU-a od trećine do polovice 15-godišnjaka ima rezultate na najnižoj razini istraživanja PISA.

Što radi EU?

EU ulaže 14,7 milijardi EUR u **Erasmus+**, program EU-a za obrazovanje, osposobljavanje, mlade i sport za razdoblje 2014. – 2020.

Erasmusom+ nastoje se povećati mogućnosti zapošljavanja i osobni razvoj mladih ljudi.

Zahvaljujući tom programu, naši sustavi obrazovanja, osposobljavanja i mladih mogu omogućiti poučavanje, učenje i aktivnosti za mlade kojima ljudi stječu vještine koje su im potrebne na postojećem i budućem tržištu rada te u društvu.

Ako vas zanima financiranje EU-a za obrazovanje, osposobljavanje i sport, potrebne informacije naći ćete ovdje. Više pojedinosti dostupno je u Programskom vodiču za podnositelje zahtjeva. Vodič za program i mnoštvo drugih informacija naći ćete na web-mjestu Erasmus + (<http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus>).

Erasmus+ sastoji se od tri ključne aktivnosti

- Ključna aktivnost 1. – Mobilnost u svrhu učenja: potpora za učenje, rad, sudjelovanje u aktivnostima za mlade, poučavanje, osposobljavanje ili razvoj stručnih i osobnih vještina i sposobnosti u inozemstvu.
- Ključna aktivnost 2. – Suradnja i partnerstvo: mogućnosti za partnerstva i suradnju između organizacija za obrazovanje, osposobljavanje i mlade, te između svjetova obrazovanja i rada.

- Ključna aktivnost 3. – Reforma politike: potpora za procese razmišljanja, dijaloga i izgradnje dokaza potrebnih za provedbu reformi u područjima politika i sustava za obrazovanje, osposobljavanje i mlade.

Ključna aktivnost 1.: Mobilnost u svrhu učenja za pojedince

U ovom se odjeljku ističu prilike Erasmus+ za sve vrste učenika i osoblja u obrazovanju, osposobljavanju i organizacijama mladih.

Jeste li...

... student u visokom obrazovanju koji želi studirati ili se osposobljavati u inozemstvu?

... sudionik u strukovnom obrazovanju ili osposobljavanju koji želi proširiti svoje vještine?

... mlada osoba koja želi iskoristiti mogućnosti za razmjenu mladih ili za volontiranje u inozemstvu?

... učitelj, zaposlenik ili osoba aktivna u radu s mladima i želite poučavati ili osposobljavati druge u inozemstvu?

U tom slučaju u ovom ćete odjeljku možda naći informacije o novim mogućnostima koje vam se nude.

Jezici za ljude u pokretu

Što su vam bolje jezične vještine, to ćete više koristiti imati od vremena provedenog u inozemstvu. Govorenje različitih jezika važan je aspekt većine aktivnosti za mobilnost. Ako ste student, volonter ili član osoblja na sveučilištu barem dva mjeseca ili pohađate strukovno obrazovanje u inozemstvu barem mjesec dana, Erasmus+ nudi vam mogućnost da poboljšate svoje znanje jezika koji ćete koristiti za studiranje, rad ili volontiranje.

Kada vam bude odobren zahtjev za mobilnost, od vas će se tražiti da provjerite svoje jezične sposobnosti i ponudit će vam se tečaj jezika prije odlaska ili za vrijeme boravka u inozemstvu. Obratite se matičnoj instituciji ili organizaciji kako biste saznali više o toj novoj mogućnosti koju nudi Erasmus+. Usavršite svoje jezične vještine i spremite se za pokret!

STUDENTI U VISOKOM OBRAZOVANJU

Razdoblja studiranja: studenti mogu provesti 3 do 12 mjeseci studirajući na sveučilištu ili fakultetu u drugoj državi.

Pripravnički staž: mogu također obaviti pripravnički staž na radnom mjestu u inozemstvu u trajanju od 2 do 12 mjeseci.

Osobe koje su nedavno diplomirale mogu obaviti pripravnički staž u inozemstvu u roku od godinu dana od diplomiranja. Planirajte unaprijed! Vaše sveučilište ili fakultet moraju vas odabrati za vrijeme posljednje godine studija.

Programom Erasmus+ podupire se i studiranje nekih europskih studenata u ostatku svijeta i studenata iz ostatka svijeta u Europi.

„Studiranje na drugom sveučilištu pomoglo mi je da proširim područje studiranja više nego ikad prije. Ali najbolje od svega bilo je to što sam upoznao mnogo ljudi s kojima ću sigurno surađivati u budućnosti.”

Robert (UK) o studiranju industrijskog dizajna u razdoblju od 10 mjeseci na Tehnološkom fakultetu Delft u Nizozemskoj.

ZAJMOVI ZA STUDENTE ZA MAGISTARSKI STUDIJ

Programom Erasmus+ podržavaju se novi pristupačni zajmovi kako bi se studentima pomoglo da odu na magistarski studij u druge europske države. Studenti mogu zatražiti povoljan zajam za cijeli magistarski studij u inozemstvu i mogu uzeti zajam u iznosu do 12 000 EUR za jednogodišnji studij ili do 18 000 EUR za dvogodišnji studij.

ZAJEDNIČKE MAGISTARSKÉ DIPLOME

Programom Erasmus+ studentima na magistarskim studijima u cijelom svijetu nudi se prilika za stipendiju za zajedničke međunarodne studijske programe na visokoj razini koje sveučilišta provode na temelju partnerstva. Na kraju zajedničkog magistarskog programa dobiva se diploma koju zajedno izdaju sve ili neke od institucija sudionica. Više informacija možete dobiti od međunarodnog ureda svoje ustanove visokog obrazovanja.

MOBILNOST U STRUKOVNOM OBRAZOVANJU I USAVRŠAVANJU

Mobilnost u inozemstvu može pomoći mladima u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju da steknu vještine koje su im potrebne na današnjem konkurentnom tržištu rada.

Učenici u višim razredima strukovnih škola, pripravnici i naučnici mogu završiti pripravnički staž ili naukovanje u inozemstvu u poduzeću domaćinu, na radnom

Proširite obzore; učite u inozemstvu.

Steknite profesionalno iskustvo u državi poznatoj po umijeću na određenom području.

mjestu (primjerice u NVO-u ili javnoj organizaciji) ili u strukovnoj školi, uz razdoblje učenja radeći u poduzeću. Pripravnički staž može trajati od dva tjedna do godinu dana.

Osim toga, osobe koje su nedavno diplomirale (odnosno, bivši naučnici) mogu sudjelovati u aktivnostima mobilnosti. Oni mogu obaviti pripravnički staž u inozemstvu u roku od godine dana od stjecanja diplome.

„Iskustvo mobilnosti bez sumnje je koristilo mojoj karijeri. Bez njege ne bih bila dovoljno samouvjerena da se prijavim na natjecanje za Mladog kuhara godine, a kamoli da pobijedim. Svima to toplo preporučujem. Moj put u Francusku bio je, i do danas je, jedno od mojih najljepših sjećanja.”

Deborah (UK) o iskustvu pripravničkog staža u Lyonu, Francuska.

Ako se želite prijaviti, obratite se svojoj matičnoj ustanovi za strukovno obrazovanje i osposobljavanje.

MOBILNOST MLADIH: RAZMJENE MLADIH I SUDJELOVANJE U EUROPSKOJ VOLONTERSKOJ SLUŽBI

Razmjenama mladih pomaže se mladim ljudima da steknu vještine kao što je upravljanje projektima i timski rad. Takvim mogućnostima izvan školskog okruženja omogućuje se skupinama mladih ljudi da provode strukturirane programe aktivnosti (kao što je mješavina radionica, aktivnosti, rasprava i igranja uloga) u drugoj državi unutar ili izvan EU-a u trajanju do 21 dana.

Europska volonterska služba nudi idealnu priliku mladim ljudima za razvoj osobnih i stručnih vještina tako što u razdoblju do dvanaest mjeseci pridonose svakodnevnom radu organizacija u područjima kao što su socijalna skrb, okoliš, programi neformalnog obrazovanja, IKT, kultura i mnogim drugima. To je također prilika da povećaju samopouzdanje, da se više uključe kao građani i da iskuse drugačiji način života. Volontiranje može trajati do godinu dana i sudionici se mogu dobrovoljno javiti kako bi podržali različite projekte, unutar ili izvan Europske unije.

Razmjene mladih raspoložive su mladima između 13 i 30 godina starosti. Europska volonterska služba na raspolaganju je mladima između 17 i 30 godina starosti.

„Za samo godinu dana rada za Europsku volontersku službu naučila sam više nego ikad prije. Preporučam volontersku službu svakome tko je bez predrasuda i tko želi steći iskustvo.”

Clara (Njemačka) o sudjelovanju u projektu za pomoć migrantima koji su nedavno stigli u Bruxelles, u Belgiju, u Društvenom centru Jozef Swinnen.

Ako se želite prijaviti, obratite se nacionalnoj agenciji u svojoj državi.

MOBILNOST OSOBLJA I OSOBA AKTIVNIH U RADU S MLADIMA

Ako ste učitelj ili radite u nekom poduzeću, možete poučavati u nekoj ustanovi u inozemstvu i tako steći novo profesionalno iskustvo, proširiti mreže i pomoći u modernizaciji i internacionalizaciji europskih sustava obrazovanja i osposobljavanja.

Učitelji, ostalo osoblje i osobe aktivne u radu s mladima također mogu ići na osposobljavanje u inozemstvo, uključujući strukturirane tečajeve, tečajeve strukovnog jezika, događanja u cilju osposobljavanja i učenja na radnom mjestu, u cilju stjecanja novog znanja i ideja koje se mogu primijeniti u praksi nakon povratka kući. Te aktivnosti mogu trajati od 2 dana do 2 mjeseca.

Ako se želite prijaviti, obratite se obrazovnoj ustanovi ili organizaciji za mlade za koju radite. Osoblje poduzeća mora dobiti poziv ustanove visokog obrazovanja na kojoj planira predavati.

© Universität Bonn/Volker Lannert

Međunarodna strategija Sveučilišta u Bonnu obuhvaća razmjenu mladih znanstvenika, studenata i administrativnog osoblja.

„Moje se iskustvo sastojalo od učenja na radnom mjestu u Savezu gluhih na Cipru u cilju učenja o njihovim aktivnostima i iskustvima [...]. To mi je iskustvo omogućilo da bolje razumijem ciparsku kulturu gluhih, da unaprijedim svoje znanje znakovnoga jezika i da bolje razumijem proces učenja koji je potrebno primijeniti prilikom podučavanja gluhih osoba.”

Cristophe (Francuska), učitelj znakovnog jezika, o učenju na radnom mjestu u Cipru.

Ključna aktivnost 2.: potpora za suradnju i partnerstvo

Jeste li organizacija ili ustanova u području obrazovanja, osposobljavanja ili mladih, koja želi surađivati preko granica s kolegama u istom ili drugim sektorima ili s poslovnim sektorom, u cilju uvođenja inovacija ili modernizacije svoje prakse?

Jeste li poduzeće, istraživačka organizacija, regionalno tijelo, udruženje, socioekonomski partner ili NVO koji želi surađivati s organizacijama ili institucijama u području obrazovanja, osposobljavanja ili mladih u cilju jačanja suradnje, prijenosa znanja i provedbe inovativnih praksi?

U tom slučaju postoje različiti partnerski projekti u okviru programa Erasmus+ koji bi vam mogli biti zanimljivi.

STRATEŠKA PARTNERSTVA UNUTAR I IZMEĐU PODRUČJA OBRAZOVANJA, OSPOSOBLJAVANJA I MLADIH I S POSLOVNIM SEKTOROM

Strateškim partnerstvima nastoje se razviti, prenositi i provoditi inovativno obrazovanje, osposobljavanje i prakse mladih putem prekogranične suradnje između različitih organizacija.

U cilju ostvarenja tih ciljeva, u okviru programa Erasmus+ pruža se potpora organizacijama aktivnim u područjima obrazovanja, osposobljavanja i mladih iz različitih zemalja. Aktivnosti kojima se može pružiti potpora uključuju:

- razvoj zajedničkih programa studija, novih kurikuluma, inovativnih nastavnih metoda (primjerice, boljeg iskorištavanja IKT-a), novi materijali, metode i prakse za poučavanje/osposobljavanje (na primjer za jezike),
- umrežavanje, suradničko učenje kako bi se studentima i osoblju omogućilo da proučavaju slučajeve iz stvarnog života s poduzećima u cilju razvoja poduzetničkog i kreativnog načina razmišljanja,
- provjera sposobnosti stečenih neformalnim i informalnim učenjem na nacionalnoj razini upućivanjem na okvire EU-a i korištenjem dokumentacijskih instrumenata EU-a.

Kako se prijaviti: obrazovne ustanove, organizacije mladih ili predstavnici drugih zainteresiranih organizacija trebali bi se obratiti nacionalnoj agenciji u svojoj državi.

© Fotolia/Sveta Productions

E-učenje omogućuje prilagođeno učenje vlastitim ritmom.

*Jeste li spremni za pokret?
Steknite poduzetničke
vještine na sveučilištu.*

SAVEZI ZNANJA: SURADNJA IZMEĐU INSTITUCIJA VISOKOG OBRAZOVANJA I PODUZEĆA

Strukturnim partnerstvima u okviru programa Erasmus+ između institucija visokog obrazovanja i poduzeća pomaže se premostiti jaz između svijeta visokog obrazovanja i poslovnog svijeta. Savezima znanja također će se pomoći studentima i osoblju da steknu poduzetničke vještine i da institucije visokog obrazovanja i poduzeća učine poduzetnijima.

Savezima znanja mogu se podržavati aktivnosti usmjerene na:

- razvoj i provedbu novih metoda učenja i poučavanja (kao što su novi multidisciplinarni kurikulumi, učenje i poučavanje usmjereno na učenike i stvarne probleme),
- stvaranje struktura za učenje transverzalnih vještina i njihovu primjenu u programima visokog obrazovanja. Te je aktivnosti potrebno razvijati u suradnji s poduzećima pritom jačajući zapošljivost, kreativnost i nove smjerove u karijeri,
- uvođenje učenja za poduzetništvo i poduzetničkih pristupa u proces poučavanja i učenja u svakoj disciplini kako bi se studentima, istraživačima, osoblju i edukatorima omogućilo stjecanje znanja, vještina i motivacija za uključivanje u poduzetničke aktivnosti.

U Saveze znanja mora biti uključeno najmanje šest organizacija iz barem triju različitih programskih država (s barem dva poduzeća i dva akademska partnera).

SAVEZI SEKTORSKIH VJEŠTINA: SURADNJA IZMEĐU PRUŽATELJA STRUKOVNOG OBRAZOVANJA I OSPOSOBLJAVANJA I POSLOVNOG SEKTORA

Poduzeća i industrija ne uzimaju u obzir nacionalne nego transnacionalne opskrbe lance. U okviru Saveza sektorskih vještina nastavni planovi prilagođavaju se takvu stanju i pridonosi se pripremi mladih u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju za europsko tržište rada. U okviru Saveza sektorskih vještina mladima se nastoje pružiti vještine koje zahtijevaju njihova određena zanimanja na način da se:

- riješi jaz u vještinama poboljšanjem prilagodljivosti početnih i kontinuiranih sustava strukovnog obrazovanja potrebama tržišta rada za pojedine sektore;
- osmišljavaju i provode transnacionalni programi strukovnog osposobljavanja te metodologije poučavanja i osposobljavanja;
- razvija učenje temeljeno na radu (u školama ili poduzećima) i naukovanje kako bi se olakšao prijelaz iz obrazovanja na posao.

Savezi sektorski vještina moraju uključivati barem devet različitih organizacija iz barem tri države sudionice u programu, uključujući dvije države članice.

JAČANJE SPOSOBNOSTI U VISOKOM OBRAZOVANJU: SURADNJA S INSTITUCIJAMA VISOKOG OBRAZOVANJA I PARTNERSKIM DRŽAVAMA

Programom Erasmus+ podržavaju se projekti suradnje s institucijama visokog obrazovanja u cijelom svijetu u cilju razvoja i modernizacije institucija visokog obrazovanja u partnerskim državama. Partnerske institucije mogu biti odabrane u susjednim državama EU-a, na zapadnom Balkanu i u Rusiji te u regijama u Aziji, Latinskoj Americi i Afričkim, karipskim i pacifičkim državama.

Budući projekti mogli bi uključivati:

- zajedničke projekte za razvoj novih kurikuluma i diploma, metoda učenja i poučavanja, razvoja osoblja, osiguranja kvalitete, novih struktura upravljanja i procesa;
- projekte za razvoj strukturnih reformi na nacionalnoj razini uz potporu nadležnih tijela u partnerskim državama (primjerice, modernizacija politika i upravljanja sustavima visokog obrazovanja).

JAČANJE SPOSOBNOSTI U PODRUČJU MLADIH: SURADNJA S ORGANIZACIJAMA ZA MLADE U PARTNERSKIM DRŽAVAMA

Programom Erasmus+ pruža se potpora projektima suradnje između organizacija aktivnih u području mladih u cijelom svijetu. Cilj je tih projekata unaprijediti kvalitetu i priznavanje rada mladih, informalnog obrazovanja i volontiranja u različitim regijama svijeta, a posebno u zemljama u razvoju.

Primjeri aktivnosti uključuju:

- suradnju, umrežavanje i suradničko učenje među organizacijama mladih,
- zajednički rad na jačanju svijesti i priznavanju volontiranja i neformalnog učenja u partnerskim državama,
- razvoj i provedbu dobre prakse i alata za stručno usavršavanje osoba aktivnih u radu s mladima i pripravnika,
- razmjene mladih, volontiranje u inozemstvu i mobilnost osoba aktivnih u radu s mladima.

INTERNETSKI ALATI ZA UČITELJE U ŠKOLAMA I ZA OBRAZOVANJE ODRASLIH

eTwinningom se pruža potpora i jača suradnja između škola osiguravanjem potpore, korisnih alata i mjesta za zajednički rad. eTwinning može se koristiti za pružanje potpore projektima mobilnosti, strateškim partnerstvima ili za suradnju na internetu.

Osim toga, eTwinningom pridonosi se stručnom usavršavanju učitelja i osoblja ponudom materijala za učenje na internetu i prilika za umrežavanje u cijeloj Europi.

Sve škole i vrtići u državama sudionicama programa mogu koristiti eTwinning nakon registracije na portalu eTwinninga: <http://www.etwinning.net>.

EPALE (Elektronička platforma za učenje odraslih u Europi) internetsko je mjesto na kojem kreatori politika, edukatori, dionici i svi koji su uključeni u obrazovanje odraslih mogu razmjenjivati informacije i ideje te predstaviti i širiti metode dobre prakse u obrazovanju odraslih. Njome se stvaraju zajednice osoblja za obrazovanje odraslih u cijelom EU-u. Platforma će biti dostupna do kraja 2014.

Ključna aktivnost 3.: potpora za reformu politike

Programom Erasmus+ pruža se potpora aktivnostima usmjerenim na ostvarivanje ciljeva strategije Europa 2020., strategije Obrazovanje i osposobljavanje 2020. i drugih strategija za pojedine sektore poput Bolonjskog procesa u visokom obrazovanju. Te aktivnosti uključuju prikupljanje dokaza, istraživanja i analize u pogledu određenih tema ili zemalja, projekte suradnje između tijela javnih vlasti ili velikih organizacija te savjetovanja s vladama i građanskim organizacijama. Njima se također potiču sastanci između mladih ljudi i donositelja odluka u kontekstu strukturiranog dijaloga s mladima.

Cilj je aktivnosti unaprijediti kvalitetu i učinkovitost obrazovanja, sustava osposobljavanja i politika za mlade, promicati opredijeljenost za političke reforme, osvješćivanje, uzajamno učenje, transnacionalnu suradnju i razvoj znanja te poticati aktivno sudjelovanje mladih ljudi u demokratskom životu.

Izgledi za budućnost

U razdoblju između 2014. i 2020. oko 4 milijuna ljudi i 125 000 institucija imat će izravne koristi od programa Erasmus+.

Najvažniji podaci: Erasmus+ (2014.–2020.)

Ukupan proračun	14,7 milijardi EUR Dodatna sredstva bit će dodijeljena za financiranje aktivnosti s trećim državama (partnerske države).
Ukupne prilike za mobilnost	Više od 4 milijuna ljudi.
Visoko obrazovanje	Oko 2 milijuna studenata.
Studenti u sustavu strukovnog obrazovanja i osposobljavanja	Oko 650 000 studenata i naučnika.
Mobilnost osoblja	Oko 800 000 predavača, učitelja, trenera, nastavnog osoblja i osoba aktivnih u radu s mladima.
Programi volontiranja i razmjena mladih	Više od 500 000 mladih ljudi.
Program jamstava za zajmove za magistarski studij	Oko 200 000 studenata.
Zajedničke magistarske diplome	Više od 25 000 studenata.
Strateška partnerstva	Oko 25 000 strateških partnerstava kojima je povezano 125 000 škola, institucija za strukovno obrazovanje i osposobljavanje, institucija višeg obrazovanja i obrazovanja odraslih, organizacija mladih i poduzeća.
Savezi znanja	Više od 150 saveza znanja koje je osnovalo 1 500 institucija visokog obrazovanja i poduzeća
Savezi sektorskih vještina	Više od 150 saveza sektorskih vještina koje je osnovalo 2 000 institucija za strukovno obrazovanje i osposobljavanje i poduzeća.

Saznajte više

- ▶ **Opće informacije o obrazovanju i osposobljavanju na europskoj razini:** <http://ec.europa.eu/education>
- ▶ **Opće informacije o politikama za mlade na europskoj razini:** <http://ec.europa.eu/youth>
- ▶ **Erasmus+:** <http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus>
- ▶ **Izvršna agencija:** <http://eacea.ec.europa.eu>
- ▶ **Nacionalne agencije:** http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/tools/national-agencies/index_hr.htm
- ▶ **Kutak za učitelje:** <http://europa.eu/teachers-corner>
U Kutku za učitelje mogu se naći nastavni materijali o Europskoj uniji na 23 jezika. Tu se nalaze i različiti drugi materijali (web-mjesta, knjižice, igrice na internetu, videosnimke itd.) namijenjene učenicima osnovnih i srednjih škola. Učitelji će ovdje naći inspiraciju bez obzira na to žele li učenike učiti o povijesti EU-a, o funkcioniranju EU-a, o tome što EU radi ili razgovarati o politikama EU-a detaljnije. Svi nastavni materijali besplatni su.
- ▶ **Europski portal za mlade:** <http://europa.eu/youth>
Na Europskom portalu za mlade pružaju se informacije i mogućnosti za mlade ljude iz cijele Europe.
- ▶ **Imate pitanja u Europskoj uniji? Europe Direct može vam pomoći:** 00 800 6 7 8 9 10 11
<http://europedirect.europa.eu>

